

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 14 februari 1922 kl. 3 e. m.

Andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande nr 1 i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående beredande åt befattningshavare hos staten av lönevederlag medelst boställen.

I en inom andra kammaren väckt och till dess fjärde tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 20, har herr *Månsson* i Backa m. fl. hemställt, »att riksdagen ville genom skrivelse till Kungl. Maj:t föreslå, att Kungl. Maj:t ville, utan att för ändamålet tillsätta kommitté eller låta tillkalla sakkunniga, taga i övervägande, huruvida icke en del av statens befattningshavare och ämbetsmän kunde erhålla lönevederlag i form av lämpliga, helst från statens domäner upplåtna boställen, och att Kungl. Maj:t ville till riksdagen överlämna förslag i denna riktning, omfattande i hur stor utsträckning en övergång till boställsvederlag i lön kunde för befattningshavare sålunda ifrågakomma.»

Motionen.

I fråga om motiveringen av denna hemställan får utskottet hänvisa till motionen.

Föreliggande motion har utan tvivel framgått ur ett livligt intresse för det svenska jordbrukets framtid. Motionärerna vilja med sitt förslag dels skapa större förståelse för jordbrukets betydelse och för de svårigheter, med vilka detta har att kämpa, dels ock öka arbetskrafterna vid jordbruket. Dessa syften äro visserligen i och för sig lofvärda. Utskottet håller emellertid före, att de åtgärder som motionärerna anvisa varken skulle vara till gagn för staten eller för jordbruket. Det i vårt land tidigare nästan allmänt tillämpade systemet att avlöna statens tjänstemän genom förmåner in natura, vari även ingick förläning av boställen,

Utskottet.

Bihang till riksdagens protokoll 1922. 13 saml. 4 avd. 1 häft. (Nr 1.)

har genom den historiska utvecklingen själv oåterkalleligen fått sin dom: det är föråldrat och otillfredsställande. Att nu återinföra detsamma skulle vara till men för statens egna intressen. Staten måste se till att i största möjliga mån utnyttja sina tjänstemäns arbetskraft och kan därför icke vara betjänt av att denna drages till ett område av så krävande beskaffenhet som jordbruket. Ty det förhåller sig ju så, att jordbruksarbetet icke kan utföras »på lediga stunder». Även det kräver sin man helt. Det kan därför icke heller vara i jordbrukets intresse att till jordbruksarbete sättas personer, vilkas egentliga levnadskall är på ett helt annat område. Detta gäller även sådana tjänstemän, som direkt äro anställda vid jordbruket, t. ex. de av motionärerna särskilt omnämnda konsulenterna. Det har upplysts inom utskottet, att jordbrukskonsulenter under år 1921 haft ända upp till omkring 200 resedagar. Att en tjänsteman med så omfattande verksamhet icke kan ha tid övrig till eget praktiskt jordbruk synes uppenbart.

Med åberopande av det anförda får utskottet hemställa,

att föreliggande motion, nr 20, icke må till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 14 februari 1922.

Å utskottets vägnar:

KARL WARD.

Närvarande: herrar *Ward*, *Larsson* i Kroken, *Andersson* i Höör, *Pettersson* i Köping, *Andersson* i Storegården, *Isacsson*,*) *Månsson* i Backa, fröken *Tamm* samt herrar *Holmström**) och *Lundén*.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herr *Månsson* i Backa.